

בס"ד, בית מדרש המאי"ר לארץ | גליון 292

פרשת נשא | קדושה - שליטה עצמית על החושים וכבוד תלמידי חכמים

מסי לרות ארץ הנפש

שביכי אור מתורתנו האדירה והנדירה
של הצדיק רבינו יורם מיכאל אברג'ל זיע"א
ערוך על פי שיעוריו של בנו ממושיך דרכו ואורו
הרה"ג רבינו ישראל אברג'ל שליט"א

מסילות אל הנפש

תוכן העניינים

- 1 פתח דבר
- 3 מה מסתתר מאחורי הכינוי?
- 5 גחלים לוחשות, גחלים עוממות
- 10 בחלמיש שלח ידו!
- 12 שתי פרשיות סמוכות
- 13 ואעשה כן גם אני
- 17 ההשפעה ההרסנית של כח הראיה
- 19 כחה של ראייה
- 22 ששכר עבירה - עבירה!
- 23 הפתרון - ביקורת!
- 24 סכנת הגלות השישית!
- 25 טמטום החלל הפנימי
- 26 העולה מן האמור להלכה ולמעשה

מוקדש לעילוי נשמת אמנו היקרה
אודיל בת זחורה ז"ל
נלב"ע י"ט סיוון התש"ע
ולהבדיל לבדיקה והצלחת
יואל ושידלי מוכן הי"ו

המעוניינים להקדיש
לברכה, לרפואה
ולעילוי נשמת יקיריהם
ניתן להתקשר
08-37-40-200

הזמינו לבית או לעסק
קופת צדקה מהודרת

הצטרפו לשיעור היומי
עם משלוח עד הבית!

בית המדרש המאי"ר לארץ

התנסות והפגנת ספר מודיש ודבני דרב יודם נייסאל אברג'ל זיע"א

8771301 345 נתיבות ת.ד 666 הקציר 08-37-40-200/*2910

office@h-l.org.il 077-223-1130

www.hameir-laarets.org.il המאיר לארץ

08-649-9859 קו 'המאיר לארץ' 054-26-380-26 לקבלת דגש של אור"

ע"ר 580654762 | למוסד אישור מס הכנסה לעניין תרומות לפי סעיף 46 לפקודה

- כל הזכויות שמורות -

פרשת נשא

פתח דבר

ראש הישיבה חפן את ראשו בכפות ידי, ומחשבותיו סערו בתוכו. 'ה' ירחם על עמו ישראל, איזה יאוש נורא!

אך הוא לא התרגש, הוא ידע שהיאוש נובע מתוך תפיסה מעוותת של המציאות, ולכן כדי להוציא אדם מן היאוש צריך פשוט ליישר לו את התפיסה.

הוא פנה ליוסי ושאל: למה אתה חושב שאין לך חלק לעולם הבא?

יוסי נאנח אנחה כבדה, וסיפר:

אתמול, יצאתי מהישיבה ונסעתי לבקר את הוריי. בדרכי חזור, התיישבתי באוטובוס פתחתי גמרא והתחלתי ללמוד. באחד התחנות עלה יהודי אחד בשנות ה-40 שלו והתיישב לידי, וכשראה אותי לומד גמרא, איבד עשתונות...

הוא פער את לועו והחל לבזות את התורה הקדושה ולומדיה. ואני, אני, נבהלתי מפניו, ונענעתי לו בראשי, כאילו אני מסכים למה שהוא אומר...

אך, מאז, הלב שלי מכה בי בעוז. 'איך יכול להיות שנענעתי לו בראשי? מה גם אני שרוי בשפל המדרגה?'

דפיקות חלושות נשמעו. הדלת נפתחה, ולתוך החדר נכנס יוסי.

ראש הישיבה קיבלו במאור פנים: 'מה שלומך יוסי. איך אתה מרגיש?'

יוסי התיישב על הכסא וניגב דמעה סוררת. 'הרב, יש לי קושיא עצומה! מה הקושיא?' - שאל הרב.

חכמינו הקדושים גילו לנו שישנם שבעה אנשים שאין להם חלק לעולם הבא. וכך הם אמרו (סנהדרין פ"י מ"ב):

'שלושה מלכים וארבעה הדיוטות אין להם חלק לעולם הבא. שלושה מלכים: ירבעם, אחאב, ומנשה... ארבעה הדיוטות: בלעם, ודואג, ואחיתופל, וגחזי.'

ואני לא מבין - אמר יוסי - הרי חכמינו הקדושים היו בעלי רוח הקודש, והם ראו עד סוף כל הדורות. אז איך כתבו שרק לשבעה אנשים אין חלק לעולם הבא, הרי גם לי אין חלק לעולם הבא...

דמעות מלוחות מהולות ברחמים עצמיים גלשו להם במורד עיניהם...

שהוא אפיקורוס קטן, שבגללו אני לא אזכה לעולם הבא!

ראש הישיבה הזדעזע, וכל 'תוכניות' שינוי התפיסה 'עפו' לו מן הראש: 'שמעת בזיון תורה ולומדיה וישבת במנוחה?! מה אני אומר לך, המצב שלך באמת גרוע!...'¹

מה קרה שם בסוף אנחנו לא יודעים, אך בעקבות כך נכתבה החוברת הזו והרי היא לפניכם. ונפתח בתיעוד...

אך לפני זה נשאל שתי שאלות...

ונזכרתי בדברי הגמרא הקדושה (סנהדרין צט.):

תנו רבנן: "כִּי דָּבַר ה' בְּזֶה וְאֵת־מִצְוֹתוֹ הִפָּר, הִפָּרַת תִּפְכָּרַת הַנֶּפֶשׁ הַהוּא, עֲוֹנָה בָּהּ" (במדבר טו, לא) - 'כִּי דָּבַר ה' בְּזֶה' - זה אפיקורוס!

ובהמשך הגמרא (שם צט): 'אפיקורוס' - רבי ורבי חנינא אמרי תרוייהו: **זה המבזה תלמיד חכם!**

ומאז המשיך יוסי ואמר: לבי נקרע בקרבי, אם שמעתי את דבריו בכזו מנוחה, אולי גם בתוכי נמצא איזה

מעין החכמה

כן התנצל רבי ברוך בער בפני האברך, הסביר לו את טרדותיו, ואמר: יואיל נא מר לסור אלי בעוד חודש ימים, אז בוודאי אהיה פנוי, וכמובן שאבחן אותך ואוכל לתת לך סמיכה.

אותו אברך שמע, הבין את סיבת סירובו של ר' ברוך בער עתה לבוחנו, ועזב את קמניץ על מנת לבוא כמדובר בעוד חודש.

והנה אך יצוא יצא האברך הצעיר את קמניץ, ופני ר' ברוך בער נתמלאו חרדה, דאגה כרסמה בלבו, והיה בצער רב, כשהוא גונח, אוי אוי, אוי, בזיתי תלמיד חכם! בזיתי תלמיד חכם!

בני ביתו, ששמעו את כל הדורשיה עם אותו אברך, שאלוהו לפשר הדבר:

מה בזיון יש כאן? הרי אמרתם לו שהינכם טרודים, ולא אמרתם דבר אשר ממנו

1. את המעשה הבא סיפר המגיד הנודע הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל, כפי ששמע זאת מאחד מנכדיו של הגאון רבי ברוך פֶּעַר זצוק"ל.

הנה המעשה (והובא בספר עמק הפרשה - ויקרא א עמוד שח, לגאון הרב מיכאל זכריהו שליטי"א):

מעשה בגאון אחד, אשר בהיותו אברך צעיר, כבר היה מלא בתורה ויראת שמים ויכל כבר לקבל סמיכה לרבנות. לשם כך, קם ונסע לקמניץ, אל רבי ברוך בער, בתקוה לקבל ממנו סמיכה.

לא מן הקלות הוא, לקבל סמיכה מהגאון רבי ברוך בער. אך רבי ברוך בער, אשר כנראה הכירו מהזדמנויות אחרות, רצה לתת לו סמיכה, אך דא עקא, באותה העת היה טרוד מאוד בענייני הישיבה באופן שלא היה לו פנאי לבוחנו ולתת לו את מבוקשו. על

פרשת נשא - מה מסתתר מאחורי הכינוי?

מה מסתתר מאחורי הכינוי?

שכך פשוט שעלינו לקיים מצוותיו
בחשק ובהתלהבות.

וממילא מובן שאדם שכופר בטובה
שהעניק לנו הקב"ה ומבזה
אחת ממצוות ה' הוא מסתבך.

אך למרות זאת, למרות שמי שמבזה
אחת ממצוות ה' מסתבך, לא
מצאנו בשום מקום בחז"ל, שקראו
ליהודי שמבזה מצוה מסויימת (כמו:
תפילין ושבת) 'אפיקורוס', חוץ מביזוי
תלמיד חכם.

שאלה ראשונה:

כידוע, בתפילת מוסף של המועדים, אנו
שרים ומשבחים את הקב"ה, וכך
אנו אומרים: רבונו של עולם! **אתה**
בחרתנו מכל העמים, אהבת אותנו ורצית
בנו, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו
במצותיך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך
ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת' -

בשבח זה אנו משבחים את הקב"ה
שאהב אותנו, ומרוב אהבתו
אותנו העניק לנו תרי"ג מצוות, ומכיון

מעין החכמה

לתת לו. לכן אף אשתו, כאשר רק תשמע את
הדברים, בוודאי גם היא תחשוב כך. אך
הרי בכדי להסביר לה מדוע שב בידים
ריקות, צריך יהיה הוא להתיישב ולספר לה
מה אירע בינתים, בזמן אשר יעבור מאותו
הרגע שנכנס בעלה הבית, ועד אשר ישמיענה
את סוף המעשה, הרי פשוט הוא כי יעלה
ספק בלבה, שמא לא רציתי לתת לו
סמיכה... ובאותם רגעים יתכן כי יתבזה
בעיניה...

ואם אכן כך יקרה, ימצא כי אני הייתי זה
שגרמתי לבזיונו!

והנה! ביזוי תלמיד חכם, אוי... אוי...
אוי... סיים ר' ברוך בער את דבריו בצער.

והאמת, שהחשש שלו היה מוצדק. מאוד!
כי אם אותו אברך היה מתבזה,
רבי ברוך בער היה מסתבך. חד וחלק!

יכול היה אולי לחשוב שאינכם רוצים לתת
לו סמיכה - אדרבה, הדברים היו נשמעים
כי בעוד חודש כמעט בוודאי יתן לו
מבוקשו, רק כעת הינכם טרודים.

על מה איפוא מצטער הרב?

נענה להם ר' ברוך בער והשיב לשאלתם:

הלא אותו אברך יקר עזב את ביתו, ובא אלי
במיוחד לקבל סמיכה, ובוודאי הוא כי
אשתו יודעת על כך. והנה, תארו לעצמכם
את אשתו המחכה עתה בבית בקוצר רוח
לשובו של בעלה עם הסמיכה לרבנות
המיוחלת, ולבסוף בא - בידים ריקות...

וכאן המשיך ר' ברוך בער והוסיף דקות
נוראה בכבוד תלמיד חכם:

אמנם צודקים אתם - המשיך - בוודאי
שהוא עצמו לא סבר שאינני חפץ

חוטא, פושע, רשע, משחית נפשו וכו', והנה מכל הכינויים הרבים הללו, בחרו לכנות את 'המבזה' דוקא בכינוי אפיקורוס! ואני לא מבין מה הקשר בין הכינוי 'אפיקורוס' לחטא של הביזוי?³

ולפני שנשיב, נתחיל בתיעוד...

יהודי ששונא תלמיד חכם, ומתוך שנאה הוא מבזה אותך, נקרא 'אפיקורוס'!² ולא הבנתי מדוע, מה ההבדל בין מצוה זו לשאר המצוות? שאלה שניה:

'מצאנו בחז"ל כמה וכמה הגדרות לאדם שעובר עבירות. כגון:

מעין החכמה

מחשבונה. הפקיד הציץ בחשבון וסירב: 'גברת, זה לא יתכן! מזמן כבר עברת את מסגרת האשראי שלך, ובאמת הגיע הזמן שתסדרי את הענין. בשום פנים ואופן אין אפשרות שתמשכי עוד כסף. על הראשונים אנו בוכים.'

האשה התווכחה: 'מה כבר ביקשתי? בסך הכל שלש מאות שקל! אני מוכרחה אותם בשביל מוצרי יסוד במכולת! אין לי ברירה! אני יודעת שהמצב שלי קשה מאוד, אבל עכשיו אין לי כלום, ואני מוכרחת את שלש מאות שקלים הללו!'

הפקיד התרגז וגער בה בקול: 'הסיפורים הללו אינם מעניינים בכלל. את נדרשת לסדר את הענין ולהביא את הכסף. כבר שלחנו כמה התראות - ואת כלל לא מתייחסת! את שלש מאות שקלים הללו את בוודאי לא תקבלי!'

הגערה הגיעה לאזני האנשים שעמדו שם והאשה נשברה. היא עזבה את הפקיד, נכנסה לחדרו של המנהל, פרצה בבכי ואמרה: 'איני מבינה אותך! מה כבר ביקשתי? איך מותר לו לשפוך את דמי לפני כל האנשים כאן? ביקשתי בסך הכל שלש מאות שקל, ולא למותרות - אלא בשביל לשלם במכולת! למה הוא צועק עלי לפני כולם!'

2. וזה לשון השולחן ערוך (יורה דעה, סימן רמג - סעיף ה): עוון גדול הוא לבזות תלמידי חכמים או לשנאותן, וכל המבזה את החכמים אין לו חלק לעולם הבא, והוא בכלל: "כי דבר ה' בזה" (במדבר טו, לא)...

3. כל יהודי שגורם בזיון וחלישות דעת ליהודי אחר - ואפילו אם היהודי [הנפגע] הוא לא תלמיד חכם כלל - שידע [הפוגע] שהוא הסתבך! וחבל!

ובעניין זה סיפר הגאון רבי יעקב שיש שליט"א את המעשה הבא, על פי עדותו של תלמיד חכם גדול. והרי הדברים כלשונו (הובא בספר אדרבה - עמוד 346, לגאון רבי יעקב ישראל פוזן שליט"א):

נכנסתי לסניף הבנק שלי ברחוב רבי עקיבא בבני ברק, ומיד הרגשתי מתח באויר. אנשים מסביבי התלחשו ודיברו בסערת רוחות, ומיד הבנתי שהתרחשה כאן איזו דרמה. פתאום הבחין בי מנהל הבנק וסימן לי להכנס למשרדו, משום שהוא רוצה לשתף אותי בהתרחשות שקרתה זה עתה.

לפני זמן קצר נכנסה אשה לבנק וביקשה מהפקיד למשוך שלש מאות שקלים

גחלים לוחשות, גחלים עוממות...

רבי שלום כיתת רגליו למרחקים להאזיב את התורה.⁴ הוא התחיל בשערי חסד, והמשיך בהנפת הדגל בכל העולם. זכרון משה, בוכרים, תל אביב, בורו-פארק, לונדון, ואנטוורפן, הן כמה מציוני הדרך!...

מאותן נסיעות לחו"ל נשארו בידינו כמה סיפורים והנה אחד מהם,

אחד מדמויות ההוד שבדור שעבר היה הגה"צ רבי שלום שבדרון זיע"א.

רבי שלום חונן מן השמים במתק שפתים וחן שפה, והוא לא הזניח את המתנה שקיבל.

הוא כיתת את רגליו ממקום למקום, ובכל מקום שאליו הגיע, הוא הזכיר ליהודים שישנו בורא לעולם, המשגיח, צופה ומביט, אל כל מעשיהם.

מעין החכמה

משלמת כבר כל כך הרבה זמן! אני לא מסכים לרשום בשום אופן. תחזירי את המוצרים הללו! אני לא בנק!

אמא דיברה בעדינות: אני אסדר את זה, אבל עכשיו אני במצב קשה! המצב הכלכלי שלנו לא מזהיר! תראה - לא לקחתי שום מותרות, רק לחם ומוצרי חלב!

המוכר אפילו לא דיבר. הוא חטף לאמא את סל המצרכים והניח אותנו על הדלפק. אמא יצאה מן המכולת ופרצה בבכי. היא נתנה לי יד ומשכה אותי הביתה. כל הדרך שמעתי אותה בוכה...

הסיטואציה הזו עומדת לי חיה מול העיניים כל חייל! איני מסוגל לשכוח את התמונה הזו!

היום כשבאה האשה נזכרתי, שבעל המכולת הוא האבא שלה!...

4. בספר קול חוצב (עמוד 310) הובאה דרשה שדרש הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל, והנה היא:

נכמרו רחמיו של המנהל: 'את צודקת'. אבל האשה לא התרצתה. היא קמה ממקומה ויצאה בהפגנתיות מן הבנק אל הרחוב. המנהל שלף שלש מאות שקלים מהארנק שלו ויצא אחריה, אבל האשה החלה לרוץ ולא הסכימה לקבל. היא רצה, והוא רץ אחריה: 'גברתי, קחי שלש מאות שקלי! והיא אפילו אינה מסתובבת.

בלית ברירה חזר לתוך הבנק, נכנס למשרדו ומצא את הסגן שלו יושב ובוכה...

'מה קורה כאן היום? - שאל - למה כולם בוכים? זו מחלה מדבקת?'

ענה לו הסגן: שמע, אני קרוב לגיל חמישים, אבל יש איזו תמונת ילדות שעומדת מול עיני כבר ארבעים שנה. התמונה הזו רודפת אחרי ואינה עוזבת אותי! הייתי ילד קטן, קרוב לגיל עשר, כשהלכתי עם אמא שלי למכולת. אמא הכניסה לסל כמה מוצרים: לחם, חלב וגבינה, וביקשה מהמוכר שירשום לה.

המוכר התרגז: מה פתאום לרשום: את לא חייבת כל כך הרבה כסף! את לא

פרשת נשא - גחלים לוחשות, גחלים עוממות

את ידיו על כתיפו של ר' יענקל. מה מעשיך כיום ר' יענקל? שאל בדידות. ר' יענקל שהה בהרהור קל, בטרם השיב. אחר כך הסמיק, היסט, והשיב בגמגום: **הנהלת חשבונות...**

הוא מתבייש לספר שהוא - בטלן! לא נעים לו להגביה את הראש לפתוח זוג עיניים גדולות מול ידיו ר' ברוך, ולהכריז: אני אברך!...

הנה לכם, ממה הוא מתבייש? מדוע הוא מתחמק? מדוע הוא הולך **קדורנית**? הרי הוא לומד תורה, זוהי פסגת הגאווה! מדוע הוא משפיל את מבטו? זהו - 'והלכתם קדֹרְנִית מִפְּנֵי ה' צְבָאוֹת'. במקום לשמוח ולזקוף קומה מעובדת היותו עושה רצון ה', הוא הולך קדורנית. אהה! אתמהה.

אותו ר' יענקל, באמת לא מבין 'מה דיברנו עליך'. הוא אינו חש בעיות **שבתגובותיו**. במקום להיות גאה, הוא עומד מושפל. במקום להבין שבזכותו העולם קיים הוא משפיל מבט ומתפתל בתשובותיו. **כותלי בית המדרש, אינם מוערכים אצלו כראוי**. כל היום העולם על כתיפיו, והוא מתגאה בשעות החולין שלו - אני מנהל חשבונות... על זה אמר הקב"ה: 'חֲזָקוּ עָלַי דְּבָרֵיכֶם אָמַר ה'". הוא הולך קדורנית רחמנא ליצלן...

והנה, התגובה הצוננת של ר' יענקל היא לא החטא, אלא התוצאה!

אילו היה ר' יענקל לומד תורה בהבנה. אילו היה מתגבר על עצלות המחשבה, והיה מברר את הלימוד פעם אחרי פעם, עד שהיתה ברורה לו כשמלה, הוא לא היה מגיע למקומות החשוכים והאפלים הללו - להתבייש מהיהדות!

ונרחיב את דברינו:

בנביא מלאכי נאמר כך: "חֲזָקוּ עָלַי דְּבָרֵיכֶם אָמַר ה' וְאִמְרַתֶּם מִה־נִּדְבַרְנוּ עֲלֵיךְ. אִמְרַתֶּם שְׁוֹא עֲבַד אֱלֹהִים וּמִה־בְּצַע כִּי שְׁמַרְנוּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְכִי הִלְכְנוּ קְדֹרְנִית מִפְּנֵי ה' צְבָאוֹת" (מלאכי ג, יג-יד).

פסוקים אלו הם פלא פלאים! - אמר רבי שלום.

ה' יתברך אומר לעם ישראל - 'חֲזָקוּ עָלַי דְּבָרֵיכֶם', אתם מדברים עלי דיבורים קשים!

והם שואלים בתמיהה - אנחנו? אנחנו דיברנו!! מה? מה־נִּדְבַרְנוּ?...

והקב"ה עונה להם: 'אִמְרַתֶּם שְׁוֹא עֲבַד אֱלֹהִים וּמִה־בְּצַע כִּי שְׁמַרְנוּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְכִי הִלְכְנוּ קְדֹרְנִית מִפְּנֵי ה' צְבָאוֹת...'

מה מתרחש כאן? ה' אומר שעם ישראל דיבר דברים נוראים - 'שְׁוֹא עֲבַד אֱלֹהִים' - והם שואלים: 'מה־נִּדְבַרְנוּ עֲלֵיךְ?...' מה ההיתממות הזו? הם אמרו או לא אמרו? שקרנים או לא?... שאלה נוקבת!

ורבי שלום פתח במשל. משל מהחיים, מחיי היום יום, של עידן התקשורת...

ר' יענקל - נשא רבי שלום את משלו - מתגורר כאן בירושלים. בבוקר הוא לומד בכלל מאה שערים, אחרי הצהרים לומד בבית הכנסת 'זכרון משה'. פרנסתו לא מצויה בריוח, למי, בעצם, לא קשה בתקופה זו...

בלבו של ר' יענקל גמלה החלטה. הוא התחיל ללמוד בשעות הערב הנהלת חשבונות - **תכלית...**

בשבת בין קריאת התורה למוסף, התקרב אליו שכנו לספסל - ר' ברוך, והניח

מסילות אל הנפש

פרשת נשא - גחלים לוחשות, גחלים עוממות

אך מובן שלא נסחפתי באוירה הכללית, מה לי ולוונציה זו?!

חלפו ימים אחדים והנה בוקר אחד הבחנתי בתכונה גוברת באניה, אנשים החישו את צעדיהם ועלו בזריזות לסיפון. לא הבנתי מה קרה, עד ששמעתי אחד מהם דוחק בחברו הצועד בעצלתיים: מה אתה חולם לך? ונציה! ונציה!...

תוך רגעים אחדים נותרתי לבדי בקומה שהתרוקנה מאדם. נו,

כפי שסיפרו רבי שלום שבדרון בעצמו:⁵

באחד ממסעותי לחו"ל, אשר נערך כמנהג אותם ימים באניה, חלפה האניה על פני העיר ונציה.

ימים רבים קודם לכן - מספר רבי שלום - שמעתי אנשים באניה משוחחים בהשתוקקות על ונציה, ומתארים זה לזה איזה יופי של מקום... עיר על המים... כולם נוסעים בסירות...

מעין החכמה

רבי שלום בנה מסילות וסלל כבישים רחבים לתורה וליראה: אישיבה'מאן - **תרגום:** **בן ישיבה** - היתה הדמות הדומיננטית והנערצת ביותר בכל דרשותיו. **אישיבה'מאן!** ר' שלום יצק את הבטון שֶאֱפֶשֶׁר להם לזקוף את גיוסם בגאווה גלויה: **אני ישיבה'מאן!**

המנגינה של המילים אישיבה'מאן נצרבה בתודעתם של השומעים. רבים החלו להעריך חכמה - אין חכמה אלא זו של אישיבה'מאן.

הם החלו לחוש באושר, אין אושר אלא זה של אישיבה'מאן!

הדברים שיצאו מהלב חדרו ללבבות ומשם טיפסו למשכן קבע במעמקי התודעה: אין כמו אישיבה'מאן. **אצילות, אנושיות, הגיון צרוף, הבנה עמוקה, כל אלה התגלמו, אך ורק בדמותו של א-ישיבה'מאן. אה! אישיבה'מאן!**

5. הובא בספר ומתוק האור - מגילת רות ועמוד שעז להגה"צ רבי שלמה לווינסטיין שליט"א.

כאשר אדם לומד תורה הרי, מסתבר, שהוא יודע את התורה שלמד. אך הידיעה הזו עדיין לא הופכת אותו לבן תורה.

בן תורה זה יהודי שהשיג את האור שבתורה, את האלקות המתאחדת בתוך אותיות התורה הקדושה. ואת האור הזה אפשר להשיג רק על ידי עמל תורה בקדושה וטהרה.

אם ר' יענקל היה זוכה לאור תורה, הרי הוא היה מתעלה ומתרומם מעל כל הַבְּצָה העכורה הזו הנקראת עולם הזה. והוא היה מתאחד עם רצונו של הבורא!

וגם, אם, נגזר עליו שיצא לעבוד, הוא היה מתבייש בכך, והוא היה מכריז: מה? אני מנהל חשבונות?? אז מה אם אני עובד!! אך זה לא אני, זה משהו חיצוני! הרי בלילה אני לומד! אני אברך!

וכך הובא בקול חוצב (שם עמוד 312):

וזאת היתה עבודתו של רבי שלום שבדרון, להאהיב את התורה!

הישרתי מבט - ופני נפלו. מה? הזאת העיר אשר כלילת יופי נקראה?! ההיפך הוא הנכון! המראה היה מלוכלך ומטונף כמו בשאר החופים, בהבדל אחד - בכל חוף מתונססים להם בגאון בתי מלון רבי קומות, ואילו כאן, בחוף של ונציה - גם את זה אין. שום דבר יפה לא היה שם. כלום, כפשוטו ממש.

על מה, בכל זאת מביטים כולם? על שבמקום רבי קומות, יש כאן בתים חד קומתיים? על שבמקום וולוו ליד הבית - כאן יש סירה? נו, על זה יצא הקצף?!

היבטתי שוב ואז נפלו עיני על צורות שתי וערב הנראות למרחוק. טפו, ירקתי... "שִׁקְץ תִּשְׁקָצְנוּ וְתַעֲב תִּתְעַבְבוּ כִּי תֵרַם הוּא" (דברים ז, כו) - מלמלתי ברוגז, וחיש חזרתי למקומי.

לא חלפו אלא חדשים ספורים - ושוב עליתי על אניה בדרכי חזרה לביתי. באחד הימים קולטות אזני רעש והמולה מוכרים, נזכרתי באחת - ונציה.

הנוסעים החלו שועטים ונדחפים למעלה, ממש כמו אז. משום מה, הפעם לא חִכַּכְתִּי בדעתי אם לעלות או לא, ובלי לחשוב צעדתי אחרי כולם לראות. אמנם, כמו בפעם הקודמת גם כעת נשארתי אחרון למטה, צעדתי באיטיות ולא ויתרתי על ההתבוננות

הרהרתי לעצמי, האם יעלה על הדעת שאסחף כמו כלום? מה פתאום?! אבל במחשבה שניה אמרתי: מעניין לראות מהו הדבר אשר תופס את האנשים ומושך אותם לרמת סקרנות כה גבוהה, ועליתי גם אני אל הסיפון.

הדבר הראשון שתפס אותי היה לראות את הרואים... ראיתי את כל הציבור נצמד למעקה, קרוב ככל האפשר, ראשיהם דחוקים זה לזה, רגליהם מוגבהות על בהונותיהם כדי לראות קצת יותר טוב... והמיוחדים שבהם הצטיידו אפילו במשקפת...

עיני כולם היו 'תקועות' אי שם באופק. 'תקועות' משמע, שכל החושים היו מרוכזים בריכוז מוחלט, כאילו שום דבר אחר אינו קיים בעולם, מלבד מה שהעינים רואות כעת... נדמה היה, שאילו היה מאן דהו מנצל את הרגע, היה מסוגל לתחוב ידו לכיסי האנשים לגנוב כסף, ומרוב ריכוז אף אחד לא היה מרגיש, והאמת היא שלא חסרו גנבים באניה, אלא שגם הללו שכחו באותו רגע הכל - ונצמדו ככולם אל המראה הנשקף לעיניהם.

סיימתי לראות את המחזה הראשון שהיה בהחלט מראה לא רע, וכעת נפניתי לראות את המחזה השני - את ונציה עצמה.

אולי הייתי בהלוך עיף יותר מדאי בשביל להתרשם? חשבתי, והדחקתי את השאלה לפינה צדדית.

חלפה יותר ממחצית השנה עד שהייתי צריך לנסוע שוב, בדיוק באותה הדרך. המחזה חזר על עצמו בדיוק נמרץ, אבל הפעם...

הפעם הרגשתי פתאום שאני ממחר כמו כולם אל הסיפון. כמעט רץ כמותם. כשהסתכלתי קדימה אחזה אותי התפעלות של ממש, ולרגע קט נסחפתי עד שמצאתי את עצמי מבקש מהעומד לצידי: 'יתן לי בבקשה את המשקפת'...

באותו רגע התביישתי מעצמי וגם תורצה לי הקושיא שהיתה לי בנסיעה הקודמת מדוע לא כעסתי בפעם השניה...⁶
אך לפני שנביא את תירוצו, נקדים...

המענגת במתבוננים המרוכזים, ובעינים שכמעט יצאו מחזריהן, אלא שכאשר סיימתי לראות כל זאת, והיעפתי עין אל ונציה, התקרר בי אותו רוגז קודם. אין כאן ממה ליהנות ואין כאן יופי, הכל מלוכלך ממש, אבל סוף סוף יש כאן צורות בניה מיוחדות, ואופי חיים שונה לגמרי מזה שאנו רגילים אליו. אין יופי - סיכמתי לעצמי - אבל יש יחודיות, וגם זה משהו.

הפעם היבנתי יותר ללבם של הצופים, אבל על כל פנים אישית לא נהניתי מן המראה ולכן לא התעכבתי כלל, וברגע שהמחזה נראה לי משעמם הפניתי עורף וחזרתי לתאי.

רגע אחד עוד הקדשתי למחשבה - מדוע כעסתי בהלוך וכעת נח רוגזי? הרי אי אפשר להתכחש לשוני וליחודיות של המקום!

מעין החכמה

6. **ונביא** סיפור נוסף:

סיפר הגה"צ הרב חיים אפרים זייטשיק זיע"א (אור חדש, חלק ב - עמוד תתקלז), ז"ל:

מספרים על מרן בעל החפץ חיים זצ"ל, שבימי המלחמה הראשונה שלגה עם ישיבתו למדינת רוסיה לאיזור שהיו בו מעט אנשים מבני ישראל, ומתוכם רק מעט שומרי תורה ומצוות.

פעם עבר בשבת ברחוב וראה חילול שבת, חזר מיד לשיבה והשמיע שיחה מוסרית ובתוך השיחה פרץ בבכי עז ואמר: 'אוי לי שראיתי חילול שבת!'

כעבור כמה שבועות שוב נתקל בחילול שבת, חזר לשיבה ושוב השמיע שיחה מוסרית... ואז, שוב פרץ בבכי...

ותוך כדי בכייתו אמר כי הוא מרגיש שבכייתו לאחר שראה את חילול השבת בפעם השניה, היתה פחות חמימה מן הבכיה שבכה לאחר שראה בפעם הראשונה את חילול השבת, שאז נבהל מאוד מן העבירה החמורה שיהודים עוברים עליה.

והדברים מבהילים!

בחלמיש שלח ידו!

(בתחילת לימודם היו) רבי עקיבא ובן עזאי
 טרשים כצור הזה, **ועל ידי**
שציערו עצמם על תלמוד תורה, פתח
להם הקב"ה פתח לתורה!

ודברים שבית שמאי ובית הלל לא היו
 יכולים לעמוד בהם לאיסור
 ולהיתר, עמד בן עזאי ופירשם, שנאמר:
 "בַּחֲלָמִישׁ שֶׁלַח יָדוֹ" (איוב כח, ט).

ודברים שהיו סתומים בעולם עד היום,
 עמד ר' עקיבא ופירשם,
 שנאמר: "מִפְּכֵי נְהִירוֹת הַבֵּשׁ וְתַעֲלָמָה
 יֵצֵא אוֹר" (שם פסוק יא) - מלמד שראתה
 עינו של ר' עקיבא במרכבה כדרך
 שראתה עינו של יחזקאל הנביא.

ועליהם נאמר: "הַהִפְכֵי הַצּוּר אֲגַם מֵיָם"
 (תהלים קיד, ח) - היינו לב אבן
 שהיה לר' עקיבא ובן עזאי, נהפך ל"אגם
 מים" של תורה, שאין מים' אלא תורה.

ומדברי המדרש מתברר לנו ששנים
 מאותם אלו שנכנסו לפרדס,
 היו בתחילתן קשיי קליטה כצור, ובכל
 זאת, בגלל שרצו - זכו!⁸

בגמרא הקדושה (חגיגה יד:): אמרו,
 שארבעה תנאים קדושים
 ונוראים, נכנסו בפרד"ס (כלומר, שעלו
 לרקיע על ידי שם קדוש, כדי לראות דברים
 נסתרים (רשי"י שם). והאר"י ז"ל ביאר (ליקוטי
 תורה, פרשת בראשית - ד"ה 'והנחש היה ערום')
 שמטרתם היתה לתקן את חטאי הדורות ובכך
 להביא את הגאולה).

והארבעה התנאים הללו היו: בן עזאי,
 בן זומא, אלישע בן אבויה ורבי עקיבא.

והנה, כל מי שלומד את דברי הגמרא
 הללו, בתחילה מתמלא בחשק
 ובכיסופין, ירבונו של עולם! זכה גם
 אותי להיות מ'יודעי שמך' ו'דורשי
 יחודך'! אבל לאחר כמה דקות,
 כשהחשק כבר דעך, הוא חושב לעצמו:
 איזה דמיונות יש לי! הרי אין לי שום
 סיכוי לכך! אין לי שום סיכוי להתרומם
 טפח מעל הקרקע!

אך כשלומדים את דברי המדרש,
 מבינים שאם רוצים באמת - אפשר!

וזה לשון המדרש (עם הוספת מילות קישור):⁷

מעין החכמה

בספר ליקוטי תורה לרבינו האר"י ז"ל
 (פרשת ואתחנן - ד"ה 'ויתעבר ה' בי
 למענכם') הובא, שבשעת מתן תורה זכה משה,
 רבינו להשיג את שער החמישים של הבינה,

7. אוצר מדרשים (איינוזשטיין - מדרש הלל).
8. בשיחה שמסר אבא מארי עט"ר רבינו
 יורם מיכאל אברגיל זיע"א
 אמר (אמרי נועם, חג הפסח - מאמר ז), וז"ל:

אעשה אין כתיב כאן, אלא 'עשיתים' - שכבר עשיתי לרבי עקיבא וחבריו. דברים שלא נגלו למשה - נגלו לרבי עקיבא וחבריו. "וכל יקר ראתה עינו" (איוב כח, ט) - זה רבי עקיבא וחבריו.

וזבר זה הוא הפלא ופלא, שהרי רבי עקיבא היה בן גרים, ועד גיל ארבעים היה עם הארץ מוחלט שאפילו צורת אות אינו יודע ומלאכתו היתה ברעיית צאן, וכל כך גדלה שנאתו לחכמים עד שאמר: 'מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור' (פסחים מט:), ואמר 'ואנשכנו כחמור' דוקא ולא ואנשכנו ככלב וכדומה, כי הכלב רק נושך את הבשר אך לא שובר את העצם, ואילו ה'חמור' גם נושך את הבשר וגם שובר את העצם (פסחים שס).

ובהיות רבי עקיבא בן ארבעים שנה נשא לאשה את רחל, בתו של העשיר המופלג כלבא שבוע, ורק אז היא שלחה אותו ללמוד תורה לפני החכמים, ולמרות שהחל ללמוד תורה בגיל מבוגר מאוד, חזר כעבור עשרים וארבע שנים מבית תלמודו מלא וגדוש בתורה וחכמה, ומעוטר בעשרים וארבעה אלף תלמידים השותים בצמא ממעיין תורתו (כתובות סב:), ואף מה שלא זכה משה רבינו ע"ה להשיג בחייו - זכה רבי עקיבא להשיג.

לכל זאת זכה רבי עקיבא מכח הרצון העצום שהיה לו ללמוד את התורה, כיון שמתוך רצון עצום זה הוא ישב בבית המדרש ושקד על תלמודו בשקידה עצומה יומם ולילה, ושפך נהרות של דמעות לפני הקב"ה שיפתח את לבו בתורה הקדושה, ויאיר את עיניו לגלות את מסתוריה של התורה.

וכך מספרים חז"ל (אבות דרבי נתן - פ"ו מ"ב) בלשון קדשם:

שהוא גדול ועצום מכל ארבעים ותשעת שיערי הבינה שלפניו.

אך מכיון שה'ערב רבי' שקירב משה רבינו אל תחת כנפי השכינה (שלא ברצון ה') החטיאו את עם ישראל בחטא העגל, לכן נענש משה רבינו בכך שנלקחה ממנו השגת שער החמישים, ונותרו לו רק ארבעים ותשעה שיערי בינה. ונרמז הדבר במה שאמר לו הקב"ה: "לָךְ רַד כִּי שָׁחַת עִמָּךְ" (שמות לב, ז), כלומר: רד מהשגת שער החמישים שהוא בגימטריא 'לך'.

אך מכיון שכוונת משה רבינו בכך שקירב את הערב רב היתה טובה, כי רצה להכניס נפשות אלו תחת כנפי השכינה ולתקנם, אלא שלא עלתה בידו - לכן לא מנע ממנו הקב"ה את השגת שער החמישים לגמרי, אלא השיב לו אותה סמוך לפטירתו מן העולם.

הדבר נרמז במה שנאמר בענין פטירת משה: "ויעל משה מערבות מואב אל הר נבו ראש הפסגה" (דברים לד, א), והיינו כי תיבת 'מואב' עולה בגימטריא ארבעים ותשע, ותיבת 'נבו' היא נוטריקון ג' - ב, והיינו שבסמוך לפטירתו עלה משה מארבעים ותשעת השערים (ויעל משה מערבות מואב) וזכה להשיג את שער החמישים שהוא ראש פסגת כל השערים כולם ('אל הר נבו ג' - ב) ראש הפסגה).

בכל זאת, מבואר בספרים הקדושים שהיה אדם קדוש אחד בעולם שכן זכה לטייל בתוך שער החמישים וליהנות מאורו עוד במשך חייו: התנא הקדוש רבי עקיבא.

וכן מבואר במדרש (במדבר רבה, פרשה יט - אות ו) על הפסוק "אלה הדברים עשיתים ולא עזבתים" (ישעיה מב, טז):

והנה, פשט הדברים הוא, שבן עזאי מסביר לנו שכדאי לקיים מצוות ולברוח מן העבירות.

וצריך להבין, הרי כל עבודתו של היהודי היא לקיים מצוות ולברוח מן העבירות. וזה פשוט וברור כל כך, ואם כן לכאורה מה חידש בן עזאי? **ונמשיך** עם ההקדמות...

ועתה, לאחר ההקדמה הזו, נביא מדבריו של בן עזאי (אבות פ"ד מ"ב):

'בן עזאי אומר, הוי רץ למצוה קלה, ובורח מן העבירה. שמצוה גוררת מצוה, ועבירה גוררת עבירה. ששכר מצוה, מצוה. ושכר עבירה, עבירה.'

שתי פרשיות סמוכות...

ויש בה 176 פסוקים. ויש בה עשרה נושאים. ואלו הם:

פרשת השבוע, פרשת נשא, היא הפרשה הארוכה ביותר בתורה

מעין החכמה

שנזכה ליהנות עוד בחיינו מאורו של שער החמישים, אך על כל פנים ממעשה זה של רבי עקיבא בוודאי עלינו ללמוד שעל ידי רצון אמיתי וחזק לזכות בתורה הקדושה, וכן על ידי עמל ושקידה גדולים בלימוד התורה המצטרפים לרצון החזק, ניתן לזכות להשיג מדרגות והשגות גדולות ונצורות בלימוד התורה ובעבודת ה'.

כי 'רצון' בהיפוך אותיות הוא גם 'צנור' וכן 'נוצר' - ללמדנו שרצונו החזק והאמיתי שבלבו של האדם לזכות לקנות את התורה הקדושה משמש כיצנור' המחבר בין חלק הנשמה ששוכן בתוך גופו כאן למטה בעולם הזה לבין שורש ועיקר נשמתו הנמצא למעלה בעולמות העליונים, ודרך אותו 'צנור' (הנברא מכח ה'רצון') משפיע לו הקב"ה ההארות והשגות נפלאות משרש נשמתו היישר לחלק הנשמה שבתוך גופו. ובזכות רצונו הגדול של האדם לזכות בתורה הקדושה על ידי זה הקב"ה גם 'נוצר' ושומר בלבו את כל מה שהוא לומד שיתקיים בידו לעד...

'מה היה תחילתו של רבי עקיבא? אמרו: בן ארבעים שנה היה, ולא שנה כלום (שלא הצליח להבין כלום ממה שלמדוהו). פעם אחת היה עומד על פי הבאר, אמר: מי חקק אבן זו? אמרו (לו אלו שהיו נוכחים שם באותה שעה): לא המים שתדיר נופלים עליה בכל יום?! אמרו לו: עקיבא, אי אתה קורא "אבנים שחקו מים" (איוב יד, יט)?! מיד היה רבי עקיבא דן קל וחומר בעצמו: מה רך (מים) פִּסַל את הקשה (אבן) - דברי תורה שקשה כברזל, על אחת כמה וכמה שיחקקו את לבי שהוא בשר ודם?! מיד חזר ללמוד תורה... היה לומד והולך עד שלמד כל התורה... אמר לו רבי טרפון: עקיבא, עליך הכתוב אומר: "מִבְּכֵי יְהִרֹת חֶפֶשׁ, וַתַּעֲלֶמָה יִצְאֹר" (איוב כח, יא) - דברים המסותרים מבני אדם, הוציאם רבי עקיבא לאורה'.

אמנם איננו משלים את עצמנו שראויים אנו שיתגלו לפנינו שערי תורה כפי שהתגלו לרבי עקיבא, ופשיטא שאיננו מעלים על דעתנו

ופירש רש"י (שם, ד"ה זיר עצמו), שהיין הוא שגרם לה לקלות ראש.

אלא שלכאורה נשאלת השאלה:

אם אכן שתיית יין מסוגלת לגרום לאדם קלות דעת ולהביאו לידי ניאוף וכיוצא בזה, היה להם לחז"ל להורות הוראה חד משמעית שצריך כל אדם להינזר משתיית יין, ומדוע אמרו חז"ל דוקא לירואה סוטה בקלקולה' שיזיר עצמו מן היין?

והאמת שהתשובה לשאלה הזו גנוזה בתוך מילה אחת בגמרא, במילה **'הרואה'** (שכל **הרואה** סוטה בקלקולה), ובה מבואר החילוק בין הרואה סוטה שצריך להזיר עצמו מן היין, לשאר בני האדם שלא צריכים להזיר עצמן מן היין...

לפני שנרחיב נקדים...

ואעשה כן גם אני...

'כשבאתי למרגיטי, תיכף נוכחתי שאני צריך לחפש מקום להחבא, למען אשתמט מלפגוע ולראות בפריצות והפקרות המלאים על כל גדותיהם. כמובן ברחתי ונחבאתי כי מתועבה הפריצות בעיני, אכן בהיותי לבדי חשבתי האם יש חשש כי אלמוד ח"ו ממעשיהם הרעים?

וכי צריך אני לחשוש שיטבו בעיני מעשי חציפות והוללות של אלו אשר מעשיהם מוכיחים שהשגתם

ביאור עבודת בני גרשון ומררי, ומנין שבט לוי בפרטות ובכללות, ולאחר מכן ממשיכה הפרשה בדין שילוח הטמאים מהמחנה, ודין הגזול ונשבע, ופרשת סוטה ופרשת נזיר באריכות, ברכת כהנים, ואז באריכות רבה מאוד כל ענין הקרבת הנשיאים בחנוכת המשכן (כמתואר בפרק ז, הפרק הכי ארוך בתורה ויש בו פ"ט פסוקים), ומסיימת בהתגלות ה' אל משה.

ובגמרא הקדושה (סוטה ב.) שאלו: **למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה?** - מדוע הסמיכה התורה הקדושה את פרשיות סוטה ונזיר אחת לשניה?

והשיבה: כוונת התורה הקדושה בהצמדת שתי הפרשיות הללו, להורות לנו **שכל הרואה סוטה בקלקולה, יזיר עצמו מן היין!**

בקיץ שנת תרצ"ה (1935 למנינם) הגיע הגה"צ רבי אליהו אליעזר דסלר זיע"א לעיירת הנופש 'מרגיטי' שבאנגליה לצרכי בריאות.

אין אנו יודעים בדיוק כמה דקות הוא שהה שם... אך בסופם של אותם דקות הוא ברח משם.

וכך הוא מספר במכתבו (מכתב מאליהו, חלק ד - עמוד 316):

ומי הוא זה ואיזה הוא שיעשה כך? ואף על פי כן, חוששת התורה שיקומו יהודים ויגידו: 'ואַעֲשֶׂה כֵּן גַם אֲנִי!'

איך??? מדוע חוששת התורה שיהודים בני דעה ירצו גם הם???

אלא שכאן גילתה לנו התורה סוד כמוס, בכחות הנפש, מקור שחיתות נורא, שכל מה שהאדם **רואה** השחתת אחרים, יתנוצץ גם יתעורר בקרבו הרצון והכוסף לעשות גם כן כזה, ואף כי ידע ויבין עד כמה רע ומר הדבר ההוא וכמה גדולה ההשחתה גם ההפסד, אך כן הוא הטבע, ואם גם לא יאומן כי יסופר, אך כן הוא!

כלל הוא בידינו כי על דבר כחות הנפש לא נוכל לבקש ולשאול 'איך הוא' רק להכיר ולברר 'אם הוא', ואם גם בשום אופן לא נמצא טעם והסבר 'איך הוא' מוכרחים אנו להתחשב בזה שנתברר לנו כי 'כן הוא'.
ונחמד את הנקודה:

ה' יתברך פונה לעם ישראל אהוביו ואומר להם: עוד מעט תזכו ותכנסו לארץ, ושם תפגשו כל מיני 'דמויות' משונות ומזרות, 'דמויות' אטומות לב ורגש, מושחתות ורעות לב, שיקחו את בְּנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵיתֵיהֶם וישָׁרְפוּ בָאֵשׁ לְאֱלֹהֵיהֶם.

ואני מזהיר אתכם, סכנה!!! אל תיפלו למקומות האפלים הללו, תזהרו!

במעלות כהשגה בהמית היא, וגם רגשתם כרגש בהמה?...

תקופה חלפה מאז, ובאחד הימים הוא מצא בין כתביו מכתב ששלח לו אביו הגה"צ רבי ראובן דוב דסלר זיע"א, ובמכתב הזה הוא מצא תשובה לשאלתו. במכתב הזה התבאר שגם האדם הגדול ביותר עלול להיות מושפע לרעה מסביבה גרועה, ולכן, מי שיש בידו אפשרות מילוט - בוודאי מחוייב לנצלה, ולא להשאיר לרגע במקום הסכנה.

וזה תוכן המכתב:

בפרשת ראה מזהירה התורה אותנו פעם נוספת מהחטא הנורא - חטא עבודה זרה.

ובתוך דבריה היא מזהירה מעבודה זרה ששמה 'מולך', שעבודתה היתה בשריפת הבנים באש. וכמו שנאמר: "כִּי גַם אֶת בְּנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵיתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ בָאֵשׁ לְאֱלֹהֵיהֶם" (דברים יב, לא).

והנה, בפסוק הקודם הזהירה התורה: "הִשְׁמַר לָהּ פֶן תִּנְקַשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הַשְּׁמֵד מִפְּנֵיךָ וּפֶן תִּדְרֹשׁ לְאֱלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַם אֲנִי" (שם פסוק ל).

ולכאורה הפסוק הזה לא מובן.

לשרוף את הילדים באש זה טמטום מוחלט, מאה אחוז נכות נפשית!

כשרואים פעולה רעה, האדם נכנס לסכנה גדולה עד למכביר

שלא תסחפו אחרי החברה, ותאמרו: כולם עושים ולכן אֶעֱשֶׂה כֵּן גַם אֲנִי!⁹

מעין החכמה

חשבתי שהרב בן ציון ינחמו וידבר על לבו, דברי ריצוי ופיוס, אך להפתעתי, ברוב חכמתו, החל לדבר עמו קשות: איך תדבר, בוש והכלם! דע לך, שלכל החטאים יש עונש וקצבה, מכפרים בדינה של גיהנם ועולים לנחול חיי עולם. מלבד המאבד עצמו לדעת, שאין לו חלק לעולם הבא! היודע אתה מדוע? כי העולם הזה הוא עולם הנסיונות, כמו בשדה קרב - חייל נשלח למערכה, אם ימסור נפשו וילחם בחירוף נפש וינצח, יזכה לאות והוקרה ועליה בדרגה. אם יתרשל ויגלה מורך לב, יוקע ואף יענש. אבל על מעשה אחד אין מחילה - על עריקה מהצבא. והתייאשות מהחיים, כמוה כעריקה!

איש לא דיבר אליו כך. בכיו פסק, והאזין בקשב רב. הרב בן ציון סיפר לו על מקרה שאירע באיזמיר לפני כשלוש מאות שנה, וכך סיפר:

הגה"ק רבי אליהו הכהן - בעל 'שבט מוסרי', הוזמן לסעודת מצוה, וכאשר הגיע אל המקום צרחה עליו בעלת הבית שיסתלק משם. תמה ושאל: מה עוול מצאת בי? וענתה: מאומה, אבל אסור לרשע להסתכל בפני צדיק, איני יכולה לסבול קדושתך!

תמה הרב ושאל: מדוע החלטת שאת מרשעת? **השיבה:** לא אני, אלא הרוח המגולגלת בי.

בשמוע הרב את הדברים החל מדבר עם הרוח, ושאל אותו מדוע נענש בעונש זה?

והוא סיפר: נולדתי בגרמניה למשפחה שומרת תורה ומצוות, בגיל הנעורים

9. ובעמדנו בזה נעתיק מהספר רבינו האור לציון (חלק ג - עמוד 298) את הסיפור הבא:

סיפר הגאון רבי יוסף נתניאן: הכרתי אדם, בעל בעמיו, עשיר ונכבד, נשוי באושר, שחרב עליו עולמו: נולדו לו תאומים נכים, רחמנא ליצלן. מפגרים ומשותקים, גושי בשר חיים. גדלו שהם כפותים לכסא הגלגלים, ויש להאכילם ולהשקותם, להלבישם ולהנעילם, לנקותם ולהחליף להם. לשאתם מהכסא אל המיטיה, ולהפכם מצד לצד. כלשעצמם, כאבן שאין לה הופכין, איזו רחמנות. עליהם, ועל הוריהם. לא עמד בסבל, ונתן בכוס עינו. שתה והשתכר, התפכח ושב לשתות. חבריו עירבוני בעיניו. אמרו: למען ה', יש להצילו!

ניגשתי להגה"ק רבי בן ציון אבא שאול וסיפרתי לו את המעשה. אמר: תביא אותו!

הלכתי לאותו אדם, סיפרתי לו על גדולת הרב בן ציון, ולא קיבל. אמר: מה יושיעני זה. אמרתי: מפתח ישועות בידו, ודבריו נשמעים בשמים... ולאחר שיכנועוים רבים - הסכים.

קמנו ועלינו אל הרב, שכאילו המתין לבואנו. הושיבו לשמאלו, ואותי הושיב מולו. פנה אליו באהבה רבה, ואמר: ספר, מה הבעיה.

שנים של סבל התפרצו בבכי מר. אמר: אני בריא, אני עשיר, יש לי הכל ואין לי חיים! סיפר על שני הילדים, הלב נקרע. אינו מסוגל לחיות, וחשב להתאבד. קרא: או שהרב יפעל, שלפחות אחד מהם יבריא - או שיתפלל עלי שאמות! אלו בכיות בכה, איך ייבב והתייפח!

אלא במה שיכול לעמוד. ניסוס בנסיון כבשן האש, ועמדו בו, ואילו היו יכולים לעמוד בנסיון קשה יותר, היו מתנסים בו!...

ואני אומר לך, שמע היטב: אותו בחור התנסה בלחצים איומים, ונתבע לעמוד בהם! אתה מנוסה מן השמים בנסיון עצום ורב, אבל נתבע לעמוד בו! אל תערוק מן המערכה! גם שתיה לשוכרה, סוג של עריקה היא!

נתכרכמו פניו. אמר: אבל למה, מדוע? למה נשלחו נשמות אלו לעולם, אם כבולות הן כגלמים בגופן! למה בחרו בנו כהוריהם!

פני הרב בן ציון אדמו בהתרגשות: אתה רוצה לדעת מדוע, רוצה להבין? טוב! מי הן נשמות אלו לא אגלה לך.

אבל למה בחרו בך, אספר לך...

הנשימה נעתקה, המחזה היה נורא הוד. הנה מתגלים מסתורין של מלך.

בגלגול הקודם אתה עשית...

הרב בן ציון החל לדבר, והלה החוויר. הרב נתניאן חש שהענין אישי, מעולם הנשמות, פנה לרב ואמר: כבוד הרב, אולי אני אצא...

דבריו הסיחו את הדעת, האב הפנה מבטו לעברו, והרב בן ציון הפטיר: טוב, זהו. מספיק!

לא, הרב יאמר! הפציר האב.

רואה אתה, מן השמים קטעו, אותנו שלא לומר. אך דע, שהכל במשפט. במשקל, במדה ובמשורה. הכל לטובה. אבל זאת יכול אני לומר: זו סאת יסוריים, ותו לא. לא תסבלו בעיות בריאות ולא בעיות פרנסה, ושאר ילדיכם יהיו בריאים ויסיבו לכם רוב נחת ושמחה!

התחברתי עם חברים שאינם מהוגנים והם פיתו אותי וגרמו לי ליפול לעבירות חמורות. לאחר תקופה התחלתי לחוש נקיפות מצפון ורציתי לחזור אל הקהילה...

בקהילה לא הסכימו לקבלני והוקיעו ונידו אותי. ומהעבר השני גם החברים שעזבתי לעגו לי... וכך הסתובבתי כבכף קלע ונפשי המיוסרת מוכה מזה ומזה, ולא עמדתי בלחצים וביום בהיר - התאבדתי...

נפשי עלתה למרום ושם לא הסכימו אפילו להסתכל עליה, כי למתאבד אין תקנה. והשליכוני לעולם הזה להיות נע ונד לנצח, נרדף על ידי מלאכי חבלה באף ובחימה.

רבי אליהו הכהן הבטיחו שיתפלל וילמד עבורו, ובזכות כך יזכה להיכנס לגיהנם! ובשמעו כך, הסכים להניח לאשה...

אבל מסכן הבחור, לא עמד בלחצים, מלמל השומע...

הרב בן ציון היה נחרץ: כלל מסור בידינו. אין מציבים בפני האדם נסיון שאינו מסוגל לעמוד בו, כשם שאין שולחים חייל למערכה אבודה מראש. ראייה לדבר, מדברי הגמרא (כתובות לג:). שחנניה מישאל ועזריה מסרו נפשם לכבשן האש ולא השתחוו לצלמו של נבוכנצר, וקידשו שם שמים ברבים.

ומגלה לנו הגמרא, שאם היו מענים אותם ומייסרים אותם לא היו עומדים ביסורים והיו משתחווים לצלם (כי לא היתה זו עבודה זרה, אלא אנדרטה לכבוד המלך, כדברי התוספות).

ויש להבין, מנין לחכמים ידיעה זו, מאין להם שלא היו עומדים בעינויים? ברם, זאת ביקשו להודיענו. שאין מנסים אדם

פרשת נשא - ההשפעה ההרסנית של כח הראיה

וכי אדם שיש לו דיר חזירים אוכלי טינופת בראותו מעשיהם תוולד בקרבו תשוקה וחפץ להתענג כמותם באכילת כל דבר מאוס?

אבל התורה הקדושה היודעת מצפוני הכחות של נפש הבהמית שבאדם היא גילתה לנו רז וסוד כמוס הלזה: 'ואַעֲשֶׂה כֵּן גַם אֲנִי'...

כי יוולד באדם הרצון לחקות את מה שהוא ראה.

היאומן כי יסופר, כי התורה היודעת הבל ושקר של האלילים, וחכמה אלקית היתה מלאה אז כמים לים מכסים, איך אפשר שיולד רצון וכוסף להמשך אחר עובדי האלילים, ורק בטענת 'אַעֲשֶׂה כֵּן גַם אֲנִי'?

ההשפעה ההרסנית של כח הראיה

כך זה נראה לעינינו...

בא שלמה המלך ומגלה לנו: דעו לכם זה לא נכון! לכל אדם ואדם יש עולם פרטי משלו. מדותיו ותפיסתו השכלית הן יוצרות עולם.

חיי האדם הם לא בעולם החיצוני הנראה לעינינו, אלא אך ורק בעולמו הפנימי. האדם שוהה כל כולו בתוך עולמו הפנימי, שם הוא נמצא, שם הוא חי.

עולמו הפנימי הוא עולם שלם. עולם עם אטמוספירה משלו, עם נופים ומקומות, ועם דמויות ואנשים.

האוויר שהוא נושם הוא האוויר שנמצא בתוך חלל עולמו, הנופים שהוא

ברשותכם נחזור שוב על מה שכתבנו כבר כמה וכמה פעמים:

שלמה המלך כתב בספרו: "כִּי הִלֵּךְ הָאָדָם אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ" (קהלת יב, ה), ודבריו אלו עמוקים מני ים, ורחבים מאוד. ואנו נבארם בפן אחד:

בשעה שעלה ברצונו יתברך לברוא את בני האדם, ברא קודם כל מקום שבו יוכלו להתגורר, והוא הכדור שלנו - 'כדור הארץ'. ולאחר שברא את ה'כדור' ברא את בני האדם והניחם בתוכו.

והנה למראה עינים שטחי, כל בני האדם מסתובבים באותו עולם, נושמים את אותו אוויר, רואים את אותם נופים, טועמים אותם טעמים...

מעין החכמה

האב בריאים ושלמים, והם משפחה שמחה ומאושרת עד עצם היום הזה, ולאורך שנים טובות.

הוא יצא מלפני הרב בן ציון, ופניו לא היו לו עוד. מחוזק ומחושל, ומקבל דין שמים באהבה. ואכן, נולדו להם ילדים

ובפרשת ראה באה התורה הקדושה ומגלה לנו סוד נורא: "השֹׁמֵר לְךָ פֶּן תִּנְקֹשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הַשְּׂמֶדֶם מִפְּנֵיךָ וּפֶן תִּדְרֹשׁ לְאַלְהֵיהֶם לְאֹמֵר אֵיכָה יַעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַּם אֲנִי" - דעו לכם: **לכח הראיה יש יכולת לשנות לאדם את עולמו הפנימי**.¹⁰ **כאשר**

רואה הם נופי עולמו, ויחסו לדמויות והאנשים שסביבו, הם כפי מה שמצוייר בתפיסת עולמו...

לעולם אין שני אנשים המתגוררים באותו עולם! אנשים עומדים אחד צמוד לשני, והם נמצאים בשני מקומות שונים, לגמרי!...

מעין החכמה

מחקרים שונים מצביעים, כי הנוער מבלה מול הטלביזיה יותר שעות משהוא 'מבלה' בבית הספר. אדישותו לתכניות הרגילות, מבאיאת אותו לגרויים מחריפים והולכים. הרחקתנו מן הכיעור והדומה לו, מונעת אותנו לפרט מה ששמענו - בוידיים עצובים - מעם הורים ומורים, הרואים איך הורס הנוער את שאריות הנורמות המקובלות אף שם, עדיין. סיפורי הגימנסיה הידועה הם כטיפה מן הים הידוע להם, המודחק אצלם, המטואטא אל מתחת לשטיח שבסלון.

ומלבד השחתת הנפש שהיא גורמת, הרי היא משתלטת על מציאותם של הצופים בה.

דרך משל: אם תביים הטלביזיה התפרעות המונית - בו זמנית - בששה־שבעה אתרים בארץ, בעלי נושא פוליטי אחד, עם אינטרס וגוון אחידים - סביר להניח כי תפרוצנה מהומות בקנה מדה גדול בכל הארץ.

השפעתה, הרי, היפנוטית ממש: השדרן הנאה והמוכשר, ששפתו נקיה ומהוקצעת, שהרקע היוזאלי מאחוריו כל כך יפה, כל כך מרשים - יכול להעביר כל מסר שהוא: 'נכון או שקרי, חכם או אוילי - בקלות יחסית. הצופה מאזין מתבונן בהערצה אל

10. וגם בזה ישנם מדרגות על גבי מדרגות. ובעומדנו כאן נוסף:

לפני 32 שנה, ישב רבי מאיר ויסברגר ז"ל, וכתב את המילים הבאות (פליטת פולמוס - עמוד צא):

עד להופעת הטלביזיה - לפני כמה עשרות שנים בלבד - נתחלקה התקשורת לשתיים: העיתונות הכתובה, העתיקה - עין רואה - והרדיו החדש יחסית - אוזן שומעת. חסרונם הבולט של אלה היה, כי האדם אינו מסוגל להתמכר אליהם: לבלות באפס מעשה שעות רבות מולם. לעגו לזה שאינו מרפה מן העיתון, עד לבקיאותו בתורנות בתי המרקחת... וכמה שעות, סוף סוף, אפשר להאזין לרדיו?

הטלביזיה, לעומתם, ממזגת את העין והאוזן ליחידה אחת: אחרי לבבכם, אחרי אזניכם ואחרי עיניכם... בפרט זו הצבעונית, המגרה את כח הדמיון עד לשכרון חושים. ככל שהזמן עובר, ככל שהשיטות משתכללות, מופיעים בשוק מכשירים שונים. ה'מקילים' על האדם לשבת שעות רבות ולהתמכר אליה. רהיטים שונים, כורסאות מיוחדות, שלט רחוק המונע את הצורך לסובב כפתורים מעייפים ומיותרים, מאכלים וחיטיפים שונים ועוד ועוד.

המציאות שהוא ראה, מחלחלת בעל כרחו לתוכו, וגורמת לו לתנודות...

אדם רואה מציאות מסוימת, אפילו אם בשכלו הוא מבין שהמציאות הזו מעוותת,

כחה של ראייה

ראש וְלַעֲנֵה" (שם פסוק ז'), כשאינו סומך על טבע האדם למאוס בהם מאליו, משום שמכיון שהם ראו, כמו שנאמר: 'וַתִּרְאוּ אֶת שְׁקוּצֵיהֶם וְאֵת גְּלִילֵיהֶם', טבעו של האדם שהוא מתקורר, ואותם אלילים שפֶּה דחו אותו בפעם הקודמת, כבר הופכים ל'עץ וְאֶבֶן' - הוא לא מתלהב ולא נסחף, עדיין, אבל הם כבר לא מעוררים בו סלידה, והוא מבין שיש לפניו משהו שונה ויחודי.

ואילו בפעם השלישית כבר הופכים האלילים ל'כֶּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם', הם כבר מבקשים את

וכך תירץ רבי שלום שבדרון את הקושיא שהיתה לו: 'מדוע לא כעסתי בפעם השנייה?'¹¹ וזה לשונו:

ואז נזכרתי בדבריו של הרב מבריסק זצ"ל וגם רבי ליב חסמן זצ"ל שביארו את הפסוק: 'וַתִּרְאוּ אֶת שְׁקוּצֵיהֶם וְאֵת גְּלִילֵיהֶם עֵץ וְאֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם" (דברים כט, טו). וכך הם ביארו:

'וַתִּרְאוּ את שְׁקוּצֵיהֶם וְאֵת גְּלִילֵיהֶם' - עם ישראל עובר במצרים ורואה גויים מלאי עבודה זרה וטינוף, ומשה רבינו עומד ומזהיר אותם: "פֶּן יֵשׁ בְּכֶם שֵׁרֵשׁ פְּרָה

מעין החכמה

ואינו מסוגל להתנגד. הוא שקוע בכורסתו - מבלי יכולת לקום הימנה אל הטלפון הקרוב.

'ביטול הישי' באופן המזעזע ביותר...

הוא ז"ל המשיך וביאר באריכות את נזקי הטלביזיה...

ואנו, ממרחק של 32 שנה קוראים את דבריו וצוחקים-ובוכים, מה היו מתוקים החיים אז, לעומת הטומאה הנוראה והמבחילה של האינטרנט...

11. הובאו דבריו במתוק האור - מגילת רות (עמוד שפ) להגה"צ רבי שלמה לוונשטיין שליט"א.

הדובר אליו, רק אליו, בצבעים טבעיים. הדמות הניבטת אליו מקרינה שלמות: הקריין לבוש בקפידה, ניחון בזיו פנים ובבטחון עצמי מושלם, היגיוו רהוט ומהוקצע, מדבר בשקט, מלווה את דבריו בתמונות ותרשימים משכנעים, עם פעלולים טכניים מרשימים. היושב מול הקופסה ההדורה מתבטל כעפרא דארעא לנוכח ההדר והפאר המוקרנים למולו - תאות כל נפש.

לכל אלה מצטרפת העובדה הפשוטה, המדהימה - כי האיש הכלוא מרצונו החופשי מאבד את כושר החשיבה, באשר אין הוא יכול להתווכח עם היושב מולו. הוא רואה ושומע -

הוא רואה עבודה זרה או חוזה בתאווה, וכבר נסגר השכל... בשלש פעמים בלבד מצליח היצר להרכיב לבני האדם משקפים פנימיים של גשמיות, מדות רעות והשקפות פסולות שדרכם הוא מביט לכל העולם, והגרוע מכל הוא, שהוא כלל אינו מרגיש שהזדמן לו נסיון, ובעיני עצמו הוא נדמה כאדם חופשי ומשוחרר.

יום אחד יורדים לתפילה, ורואים את השכן מחזיק עיתון פתוח ביד - ורק מעיפים מבט חטוף על הכותרות... למחרת כבר מוצאים את העיתון לבד מן התיבה, ומציצים מלמעלה על הנעשה ונשמע, וביום השלישי כבר מפסידים את המנין... כך היא דרכו של היצר הרע, היום אומר לו 'עשה כך' בפעם הראשונה, למחרת אומר לו 'עשה כך' בפעם השניה, עד שבסופו של דבר 'אומר לו: לך עבוד עבודה זרה!'¹²

המשקפת... ואם הגיעו למצב כזה, הרי שאין להם ברירה, אלא להוכיח את העם בשבט מוסר, לבל ידח ממנו נידח.

אדם מגיע להודו - מיד נפשו נגעלת מכל העבודה זרה שהוא רואה שם. הדבר גורם לו שאט נפש. אלו אנשים פרימיטיביים! כמה חודשי שהות במקום גורמים לו שיתרגל. אומנם, עדין הכל פרימיטיבי בעיניו, אבל הוא מבין שכל אחד רשאי לחיות לפי אמונתו, ואי אפשר לפסול את כולם.

חולפים עוד מספר חודשים והשיקוצים כבר נעשים 'כִּסְף וְזָהָב'... הוא מכיר אותם ורואה שגם אצלם יש דברים יפים, רחמנא ליצלן... זהו כחו הרע של ההרגל!

האדם הינו יצור חלש ופיתויו קל - מסיים רבי שלום - שלש פעמים בלבד

מעין החכמה

בבית מדרשו ואמר כך (הובאו דבריו בספר השיחות, שנת תשמ"ח - חלק א עמוד 355):

בשיחה שמסר הר"י מצ' מליובאוויטש לפני 59 שנה, אמר: '**כבר נסתיימה העבודה, ולא נותר אלא לצחצח את הכפתורים**' (והיינו, שעם ישראל כבר ראוים לגאולה, ומה שעדיין הוא לא הגיע, כי נשאר עבודה קלה, 'כצחצוח הכפתורים').

ועתה - המשך הרבי מליובאוויטש ואמר - אחרי 59 שנות עבודה נוספות

12. וזו שיטתו של היצר הרע במשך כל הדורות! בשיטה זו של 'היום אומר לו עשה כך, ולמחרת אומר לו 'עשה כך', עד שאומר לו לך ועבוד עבודה זרה' הוא הצליח לצוד רבבות רבבות של יהודים ולהפילם אל הגהינום...

וגם אחרי שנחלצו מהגהינום הוצרכו לחזור שוב לעולם לתקן... ונוסיף:

לפני 35 שנה, בבי' ניסן תשמ"ח (1988) למניינם, עמד הרבי מליובאוויטש

לעבודה זרה), וממילא, גם אחרי כל היסורים הם לא זכו לתשובה שלימה.

וכך טענו גם הנשמות שחטאו בפילוסופיה, ובהשכלה וכו'...

ואם כן - טענו הנשמות ודמעותיהם על לחייהם - מה יהיה אתנו? כיצד נוכה להתגלות אור ה'?...!

בשמים שמעו את טענתם, ואמרו כך:

הנה, תכלית הבריאה, **ראיית האלקות בעיני בשר מתקרבת**, ואז, כל יהודי ויהודיה יזכו לצפות מסוף העולם ועד סופו.

ועתה, כדי לתת לכם תיקון נצטרך לעשות כך:

ניצור מכשיר שיכיל בתוכו את כל הטומאות, הכישופים, הכפירות, הזימה, העבירות והפשעים של כל ימות עולם. ובנוסף, נדאג שבמכשיר הזה יוכלו כל בני האדם להביט מסוף העולם ועד סופו, **אך כל זה יהיה מצד הטומאה.**

ובכל פעם שתזכו ותתגברו עליו, ולא תביטו ולא תסתכלו, תזכו לתקן את פגמי כל הדורות! **ויחשב לכם שהתמודדתם עם העבירה בדיוק באותו האופן שחטאתם** (שהרי הוא ההתגלות של היצר הרע בעצמו)...! וגם תזכו לזכך את עיניכם שיהיה להם כח לראות אלקות ממש! "כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון" (שם נב, ח).

והנשמות ששמעו את זה התנחמו. עתה יש באפשרותנו להשיג את התיקון השלם!

ועל כפי הנשמות והפתרון שניתן להם, התנבא הנביא ישעיה ואמר: "**ובא לציון גואל ולשבי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נָאִם ה'**" (שם נט, כ), שיהיה 'פֶשַׁע' אחד בודד שיכיל בתוכו הכל, ובזכותו (שבכל פעם יתגברו עליו) יזכו להיות ראויים לגאולה, 'ובא לציון גואל'.

גמרנו גם לצחצח את הכפתורים, ולא נותר לנו אלא לצפות למשיח'...

וצריך להבין אם הכל נגמר מדוע עוד לא נגאלנו?...

והשאלה שלו הזהדה זמן רב...

והנה בזמן האחרון פרסם הגאון המקובל הרב יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א (בעל 'ים החכמה') מכתב, ועל פי דבריו נבאר:

בשמים החלה להיראות תכונה, פעמי משיח הולכים ומתקרבים, ניצוצי התרגשות צצים ופורחים. **קיום הפסוק: "וְאָמַר בְּיָוִם הַהוּא הִנֵּה אֶלְקֵינוּ זֶה וְיִוָּשְׁעֵנוּ, זֶה ה' קְיוֹנוֹ לֹוּ נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בְּיִשׁוּעָתוֹ"** (ישעיה כה, ט) - **נראה מוחשי יותר מאי פעם...**

והנה, לפתע, נקבצו ועמדו לפני כסא הכבוד רבבות נשמות, ופתחו בבכי: רבוננו של עולם! במהלך ימות עולם, נכשלנו וחטאנו, בעבודה זרה בימי השופטים ובית ראשון, בימי היוונים, בנטיה אחר הפילוסופיה וכו'...

והגם, שחזרנו בגלגול, וסבלנו מה שסבלנו (כדי לכפר על החטאים הקודמים), אך עם כל זה עוד לא זכינו לתשובה גמורה.

שהרי בשביל לזכות לתשובה גמורה, **צריך להתמודד עם העבירה באותו האופן שחטא**, והיינו **באותה אשה שנכשל בה, ובאותו פרק תקופה בחייו ובאותו מקום** שעבר בו את העבירה, ורק אז כשכל התנאים דומים לאופן שחטא בפעם הראשונה והוא כובש את יצרו ולא חוטא, הוא זוכה לתשובה בשלימות.

והנה, הנשמות שחטאו בעבודה זרה, וחזרו לעולם אחרי שאנשי כנסת הגדולה ביטלו את היצר של העבודה זרה, לא עמדו שוב באותו נסיון (שהרי כבר אין שום חשיבות

ששכר עבירה - עבירה!

ויש אשר יתחנך בין רשעים, פחותים וגנבים, אצלו לא תהיה בחירה כלל אם לגנוב או לחדול. ויתכן אשר נקודת בחירתו תהיה רק כשיזדמן לו לרצוח נפש בעת שיתפס בגניבתו, ושם היא מלחמת יצריו, כי זוהי האמת אשר יבחין בה על פי יצר הטוב שלו במדרגתו, ובעצת יצר הרע יתעלם ממנה...

וכמו שישנו הבדל בין אדם לאדם בנקודת הבחירה שלו, כך ישנו הבדל באדם עצמו.

נקודת הבחירה של האדם אינה עומדת תמיד על מצב אחד, כי בבחירות הטובות האדם עולה למעלה, היינו שעולמו הפנימי מתעלה, ודברים שלפניו כן תפסו בעיניו חשיבות, נראים עתה כמשחק ילדים!

ואילו בבחירות הרעות, עולמו הפנימי של האדם מתדרדר למטה, כפרי בשל אל זרועות הטומאה, רחמנא ליצלן.

וזה שמלמד אותנו בן עזאי: דעו לכם, ששכר מצוה - מצוה! השכר של

זוה שאמר בן עזאי (אבות פ"ד מ"ב): **'הוי רץ למצוה קלה, ובורח מן העבירה. שמצוה גוררת מצוה, ועבירה גוררת עבירה. ששכר מצוה, מצוה. ושכר עבירה, עבירה.'**

דעו לכם, שהקב"ה דורש מהאדם שבכח הבחירה שבו, יפתח את שכלו, יבחר בטוב וימאס ברע, ויקיים את מצוות התורה.

ובעניין זה כתב הגה"צ רבי אליהו אליעזר דסלר זיע"א (מכתב

מאליהו, חלק א - עמוד 113), וזתו"ד:

לכל אדם ואדם יש בחירה, כח לבחור בין טוב לרע. אך למרות שהכח הזה משותף לכל בני האדם, מיקום הבחירה משתנה בין אדם לאדם.

יש אדם שנקודת בחירתו היא במדרגות גבוהות. למשל, מי שנתחנך בחינוך התורה בין צדיקים ואנשי מעשה, יועיל לו החינוך אשר נקודת בחירתו לא תהיה בעשיית עבירה במעשה או במניעת מצוה מעשית, אלא בדקות עבודת הלב והכונה.

מעין החכמה

שבה יוכלו אנשים לחלוק מידע ולקשר מסמכים...
והאינטרנט הוקם...

ושנה אחרי שיחתו של הרבי מליובאוויטש, בשנת 1989, הציע טים ברנרס-לי מערכת היפרטקסט גלובלית

פרשת נשא - הפתרון - ביקורת!

וממילא הוא יזכה לראות את עולמו
בחייו...

ואילו 'שכר עבירה - עבירה!' העונש של
העבירה הוא טמטום העולם
הפנימי. ובריבוי העבירות האדם נענש
והוא נהפך למתמכר! הוא נענש בעונש
הנפשי הגדול והנורא - 'עונש ההתמכרות!
ואם כן מי הוא זה ואיזה הוא שירצה
לעבור עבירות???

המצוה הוא שהעולם הפנימי מתקדש,
וזה גורם שבפעם הבאה שתקיימו מצוה
היא כבר תהיה באיכות ובעוצמה
אחרת לגמרי!

ובריבוי קיום המצוות, האדם יגיע
למדרגה כזו שיתבררו לנפשו
הציורים הרוחניים בעצמיותם העליונה,
ויתגלה בתוכו אור השכל המזוקק,
המושגים העליונים יקלטו בתודעתו,

הפתרון - ביקורת!

לפעולה. להפריד בין האדם המתנהג
להתנהגות.

את האדם עצמו, בתור אדם, אנו
צריכים לדון לכף זכות, ולעורר
עליו חסד ורחמים.

אך את הפעולה הזו, את ההתנהגות,
אנו צריכים להוקיע, להעביר עליה
ביקורת!... עד כאן דברי המכתב.

ולפי זה יובנו הפלא ופלא דברי הגמרא
הקדושה (סוטה ב.): **'כל הרואה סוטה
בקלקולה, יזיר עצמו מן היין! והטעם
לכך: שהיין הוא שגרם לה לקלות ראש!**

'אדם' - כל אדם ואפילו רם מעלה - אם
הוא ראה סוטה בקלקולה,
אפילו אם המעשה מתועב בעיניו, מכיון
שהוא ראה, בעל כורחו התקלקל לו
משהו בעולמו הפנימי!

אותיות המכתב המשיכו 'להאיר' מול
עיניו של הרב אליהו דסלר,
והוא המשיך וקרא:

בני אהובי, דע, כי ישנם שתי דרכים,
בלבד, להנצל מהטומאה הנוראה
הזו, והם: העברת ביקורת, וליצנות.

כשרואים התנהגות נלוזה, התנהגות
שהיא ההיפך מהתורה
הקדושה, חייבים אנו להעביר עליה
ביקורת, לעשות ממנה ליצנות!

**'חובה רבה לרדת לעומקא של פרקא
דשטותא להכיר הבלה רעתה
וגנותה, וחלילה לאדם להשתמש בזה
במדת דן לכף זכות', כי אז ממש הוא
בעצמו מסתכן במחלה המסוכנת הזו!**

אמנם - ממשיך המכתב ומלמד - חובה
עלינו להפריד בין הפועל

וכדי לחזק את הזכרון הזה הוא מזיר את עצמו מן היין, שבכל פעם שהוא ימנע משתיית יין הוא יזכר במעשה העלוב והרדוד שהוא ראה. ובכך עולמו הפנימי, עולמו שלו לא ינזק!...

ואחר כל ההקדמה הארוכה הזו נתחיל בשיחה...

וכדי להנצל מכך, הוא חייב להעביר על המעשה ביקורת, לעשות ממנו ליצנות! הוא צריך להסביר לעצמו: האשה הזו שתתה יין, ואיבדה את השכל שלה... ממעשה שעשתה אשה חסרת דעת וחסרת לב - משוגעת ממש - אתה מתרגש?

סכנת הגלות השישית!

מדרגות (כנגד 70 השנים שהוא ימשול על ישראל) ויורד (מן המדרגות), ולאחר מכן את המלאך הממונה על מדי עולה 52 מדרגות ויורד, ושל יון 180 מדרגות ויורד, ולאחר מכן הראה לו את המלאך הממונה אדום עולה ועולה ועולה...

יעקב אבינו הסתכל בעלייתו של המלאך הממונה על אדום, ונבהל: מתי הוא יפול ועמו תיפול אומה הרשעה?...

ומצאנו לרבינו הגר"א שגילה שמאותה עת הוא החל לפעול לקיצור שנות ממשלת אדום.¹³

והפעולה שלו נרמזה בפסוקים: "וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֹשֶׂה בָּא וְעָמֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחֲץ אֶת הַיְלָדִים עַל לֶאֱהָ וְעַל רְחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת: וַיִּשֶׂם אֶת הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יְלָדֵיהֶן

מימות עולם נגזר על ישראל שיגלו חמשה גלויות, והם: גלות מצרים, בבל, מדי, יון, אדום. והנה בארבע גלויות הראשונות הקציב הקב"ה זמן וקץ לגלות, וכאשר נגמר הזמן עם ישראל חזרו לארצם.

אך, בגלות האחרונה - גלות אדום הנוראה - הקב"ה לא הגביל זמן וקץ...

וכאשר הגיע יעקב אבינו לבית אל הראה לו הקב"ה את 'מהלך' הגלויות. וכך נאמר: "וַיַּחְלֹם וְהִנֵּה סֶלֶם מְצָב אַרְצָה וְרֵאשׁוֹ מְגִיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וַיֵּרְדִים בּוֹ" (בראשית כח, יב).

וכך אמרו במדרש (ויקרא רבה, פרשה כט - אות ב): אמר ר' שמואל בר נחמן, באותו שעה הראה הקב"ה ליעקב אבינו, את המלאך הממונה על בבל עולה 70

מעין החכמה

13. ראה באריכות בספר 'התקופה בסערת אליהו' (פרק א) הגה"צ רבי ישראל אליהו וינטרויב זיע"א.

חכמים ממחר הגאולה כמו שאמרו 'אגרא דכלה דחוקא' (יהל אור - דף סז ע"ב)...

הגלות השישית הזו, היא אשר תשפיל בסופו של דבר את מלאכו של עשיו!

אך למרות שהגלות השישית הזו נוצרה כדי למהר את ירידתם של בני עשיו, צריך כל יהודי להזהר ולהשמר על נפשו מאוד, שלא יהיה מאלו השייכים לאותם מגלים - הגורמים סבל ודוחק לתלמידי חכמים...

כי הגורם צער, ה' יצילנו... ומכיון שמסתבר שקוראים את העלון הזה בשבת, נעצור כאן ולא נרחיב, כדי לא לגרום צער בשבת...

ונבוא להשיב על השאלות ששאלנו...

ראשנה וְאֵת לְאֵה וּלְדִיָּה אֶחָרָנִים וְאֵת רַחֵל וְאֵת יוֹסֵף אֶחָרָנִים" (בראשית לג, א).

יעקב אבינו שראה את אריכות ממשלת אדום, הבין שכדי לקצר אותה צריך ליצור גלות שישית, גלות מיוחדת וחדשה, שלא טעמה כנסת ישראל כל ימי גלותה בין אומות העולם - **גלות המיוחדת רק לתלמידי חכמים שהם עיקר הסובלים בה. והיא גלות רק ללומדי התורה ביחוד.**

גלות שהרעיון שלה יהיה שיחכמת סופרים תסרת, ויראי חטא ימאסו, ויסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו! **ועל** ידי הסבל והדוחק של התלמידי חכמים, תתקצר הגלות, **'שדוחקא דתלמידי**

טמטום החלל הפנימי...

והתבאר עוד, שהעולם הפנימי נתון לתנודות - כאשר הוא מתנהג כפי רצון התורה, הרי עולמו הפנימי מתקדש מזדכך ומתעלה, והוא כובש פסגות רוחניות חדשות.

וחלילה, כאשר הוא חוטא, הרי הוא מטמא את עולמו הפנימי, ומטביע את מציאותו בתוך היכלות הסטרא אחרא.

וכאשר העולם הפנימי שוקע בתוך היכלות הסטרא אחרא, מסתלקת ממנו הארה האלקית, ונוצר

בעמודים הקודמים התבאר שכל יהודי חי בעולם משלו. העולם הפנימי שלו - הוא עולמו, בו הוא חי, בו הוא נושם, ודרכו הוא תופס את המציאות.

והעולם הפנימי הזה הוא מציאותו האמיתית - שלעת עתה, כל זמן שהוא נמצא בעולם הזה - מכוסה בגוש בשר.

ולאחר פטירתו, הגוש בשר יקבר באדמה, והעולם הפנימי שלו יעמוד בדין לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה.

אותו מעמקי שאול, אך מכיון שהוא מבזה אותם, הוא מתרחק מהם... וממילא עולמו הפנימי נשאר מלא כפירה שנאה וזעם על ה' ועל עמו.

ונסכמם: מבחוץ, לעיתים, הרגיל לבזות תלמידי חכמים נראה איש מכובד, איש מרשים, חנוט בחליפה, ריח הבושם נודף ממנו... אך בפנים, בתוכו פנימה, הכל שחור, יותר ממשחת געלים! וה' יציל אותנו מדיבורי ארס של אנשים כאלו!

העולה מן האמור להלכה ולמעשה

באדם עצמו. נקודת הבחירה של האדם אינה עומדת תמיד על מצב אחד, **כי בבחירות הטובות האדם עולה למעלה, היינו שעולמו הפנימי מתעלה**, ודברים שלפני כן תפסו בעיניו חשיבות, נראים עתה כמשחק ילדים! **ואילו בבחירות הרעות, עולמו הפנימי של האדם מתדרדר למטה**, כפרי בשל אל זרועות הטומאה, רחמנא ליצלן.

ג. כח הראיה - הוא כח עצום ויש ביכולתו לשנות לאדם את עולמו הפנימי. כאשר אדם רואה מציאות מסויימת, אפילו אם בשכלו הוא מבין שהמציאות הזו מעוותת ורעה, עצם המציאות שהוא ראה, מחלחלת בעל כרחו לתוכו, וגורמת לו לתנודות בנפש.

בתוכו חלל פנוי המקשה עליו להתחבר לאלקות. הוא מאבד טעם בתורה ובתפילה, וכל עבודת ה' נעשית אצלו כנטל... רחמנא ליצלן.

ולמרות שזו מדרגה נמוכה מאוד, אך עדיין הוא יכול, בקלות יחסית, לחזור בתשובה ולטהר את עולמו הפנימי.

אך הרגיל לבזות תלמידי חכמים, מפיל את עולמו הפנימי לטומאה עמוקה מאוד. למקומות של כפירה ושכחת אלו!

ובוודאי שאין יאוש ויש בכחם של תלמידי חכמים להעלות

א. לכל אדם ואדם יש בחירה, הכח לבחור בין טוב לרע. אך למרות שהכח הזה משותף לכל בני האדם, מיקום הבחירה משתנה בין אדם לאדם. למשל, מי שנתחנך בחינוך התורה בין צדיקים ואנשי מעשה, יועיל לו החינוך אשר נקודת בחירתו לא תהיה בעשיית עבירה במעשה או במניעת מצוה מעשית, **אלא בדקות עבודת הלב והכוונה.**

ויש אדם שיתחנך בין רשעים, ולכן נקודת הבחירה שלו היא בדרגה הנמוכה. אצלו הבחירה לא תהיה אם לגנוב או לא. **אלא יותר מכך - בענין נפשות וכדו'.**

ב. וכמו שישנו הבדל בין אדם לאדם בנקודת הבחירה שלו, כך ישנו הבדל

פרשת נשא - העולה מן האמור להלכה ולמעשה

שהוא מתלווץ על התורה הקדושה וחכמיה. אך את הפעולה הזאת, את ההתנהגות, אנו צריכים להוקיע, להעביר עליה ביקורת!

ה. עלינו לדעת שמי שרגיל לבזות תלמידי חכמים, הוא מפיל את עצמו לטומאה עמוקה מאוד. למקומות של כפירה ושכחת אל! זה יותר גרוע מכל טומאה אחרת.

ובוודאי שאין יאוש ויש בכחם של תלמידי חכמים להעלות אותו מעמקי שאול, אך מכיון שהוא מבוזה אותם, אסור להם לעזור לו. ועולמו הפנימי נשאר מלא כפירה, שנאה וזעם, על ה' ועל משיחו.

מבחוץ, הרגיל לבזות נראה איש מכובד, איש מרשים, חנוט בחליפה, וריח הבושם נודף ממנו... אך בפנים הכל שחור, יותר ממשחת נעלים.

וה' יציל אותנו מדיבורי ארס של אנשים כאלו!

האדם הינו יצור חלש ופיתויו קל מספיק שלש פעמים בלבד לראות או לפגוש במעשה תאוה וכדו' וכבר נסגר לו השכל. בשלש פעמים בלבד מצליח היצר להרכיב לבני האדם משקפים פנימיים של גשמיות, מדות רעות והשקפות פסולות שדרכם הוא מביט לכל העולם, והגרוע מכל הוא, שהוא כלל אינו מודע לכך.

ד. הדרך היחידה להנצל מהטומאה הנוראה הזו (השפעת כח הראיה על הנפש והעולם הפנימי של האדם), הם: **העברת ביקורת, וליצנות.** כשרואים התנהגות נלוזה, התנהגות שהיא ההיפך מהתורה הקדושה, חייבים אנו להעביר עליה ביקורת, לעשות ממנה ליצנות!

אמנם, חובה עלינו להפריד בין האדם הפועל למעשה הפעולה שלו. את האדם עצמו, בתור אדם, אנו צריכים לדון לכף זכות, ולעורר עליו חסד ורחמים על כך

הכל במקום אחד:

קו השמע הפאיר לארץ

שיעורי אבינו מו"ר

הרב **יוסף מיכאל אברג'ל** זצ"ל

ושיעורי מו"ר **הרב ישראל אברג'ל** שליט"א

- ☪ שידורים חיים
- ☪ שיעורי פרשת השבוע
- ☪ שיעורים על מעגל השנה
- ☪ שיעורים בעין יעקב, זוהר ועוד
- ☪ רגעים של אור
- ☪ נושאים: חינוך ילדים, זוגיות ועוד
- ☪ שיעורים מענייני דיומא
- ☪ סיפורי ילדים
- ☪ הרשמה לצינתוקים ועוד

להאזנה חייגו:
08-649-9859

זכות אדירה ונדירה:

ברכת הבנים

- תפילת השל"ה על הילדים -

מו"ר יתפלל במיוחד להצלחת ילדיכם היקרים הי"ו
על ציונו של השל"ה הקדוש בערב ראש חודש סיון,
בעתות רצון וזמנים מסוגלים, ובמשך כל השנה

כמנהג אבינו מו"ר הרב יורם מיכאל אברג'ל זיע"א
ע"י בנו ממש"ך דרכו מו"ר הרב ישראל אברג'ל שליט"א

לצירוף שמות הילדים:

08-37-40-200

אין דבר חשוב מהילדים!

פ"ג
ישל"ה הקדוש
ברכהם הלוי הודוין ז"ל
הודוין ז"ל

שעורי השבוע

מפי הרה"ג רבינו ישראל אברג'ל שליט"א

ראשון - כל שבוע בשעה: 17:00

שיעור 'זום' לדוברי השפה האנגלית עם תרגום

שני - כל שבוע בשעה: 20:00

בית הכנסת 'היכל נפתלי' רחוב ברוריה 6

אשדוד

LIVE

חמישי - כל שבוע בשעה: 20:00

בית המדרש 'המאיר לארץ' רחוב הקציר 666

נתיבות

LIVE

שיעורים נוספים ברחבי הארץ מתעדכנים

בכל תחילת שבוע באתר המאיר לארץ

www.hameir-laarets.org.il

ערוצי מחלקת המדיה
של בית המדרש המאיר לארץ

hameir-Laarets.org.il

המאיר לארץ

054-26-380-26

08-64-99-859

קו שמע - המאיר לארץ

פרשת נשא ז' סיון התשפ"ג

זמני שבת קודש

רבינו תם	יציאת שבת	הדלקת נרות	עיר
21:01	20:07	19:16	באר שבע
21:03	20:09	19:18	תל אביב
21:04	20:09	19:19	חיפה
20:59	20:05	19:14	אילת
21:07	20:11	19:21	ירושלים
		19:01	ירושלים 40 דק'

מסילות אל הרב

ספי קדשו של אטור זיע"א

כשמים כשנותנים שכר בודקים באיזה חשק האדם עשה את המצוה

כמו למשל כאשר רוצים להגיש לאורח צלחת מרק, אם מגישים לו מרק חם הוא יאכל אותו בשמחה, אבל אם המרק קר, הוא כבר לא טעים, ולכן רוב הסיכויים שהוא לא יאכל אותו כלל, גם אם יגישו לו כוס קפה קר, הוא לא ישתה אותו, כך גם הקב"ה בודק אם מעשה המצוות היו בחשק גדול ובחפיצה גדולה.

הפצת תורה חובקת עולם
היה שותף 08-37-40-200

- לתרומות: בנק מרכנתיל דיסקונט, סניף 721 נתיבות, חשבון 23357
- בנק הדואר, סניף 1, חשבון 27016519
- בכל עמדות 'נדרים פלוס'
- **ביט ופייבוקס במס' 054-26-380-26**